

TOY, WAARIN 'N KLEIN LAND GROOT KAN ZIJN

Boven op zolder heb ik een rood, stoffig doosje, waarin een goudglanzend loftrumpetje, dat ik van mijn opa heb mogen erven. Telkens ik een lekkere plaat hoor, hots ik de trappen op om daar een half uur op te blazen. Zelden is dat evenwel voor een Belgische groep. In de eerste plaats omdat ik niet geloof in het steunen van «onze jongens» alleen omdat ze Belgisch zijn en ze dus automatisch krediet zouden moeten krijgen. Maar als een Chester Avenue bijvoorbeeld veelbelovend debuteert, zoals onlangs in Tiel, zeggen we het ook. Of als Toy een debuutplaat als Bad Night uitbrengt, blaas ik een hele hoge trompetstoot.

Toy dus, een onvlaams goed klinkende band, die nu al zo'n kleine tien jaar in dezelfde samenstelling speelt en die, zo lijkt het, stilaan aan vruchten plukken toe is. En terecht. Bad Night bevat minstens vijf erg goeie stukken en dat is voornamelijk op rekening te schrijven van de Amerikaans klinkende teksten en stem van ouwe rat Albert «Harry» Woods, ook gitarist en pianist. Zonder de anderen te vergeten: Theo Van Hemelryk, songschrijver, gitarist en de andere stem, Renato Marciano (voor als we in het zuiden doorbreken zeggen ze), bassist en Paul Ille op drums en percussie.

Tien jaar is een lange tijd. Weet je nog hoe het begon?

Woods: «We zijn eigenlijk voortgekomen uit de skifflegroep Novadis, die ooit een vermelding haalde in Hove. Maar we speelden vooral skiffle omdat we ons geen duur-

dere instrumenten konden permitteren, tot we allemaal inzagen dat er in skiffle echt geen toekomst zat.»

Van Hemelryk: «Begin 1970 ben ik er dan bijgekomen. Ik had in een van de eerste formaties van Roland's Bluesworkshop gespeeld en ze vroegen mij of ik niet eens naar een repetitie wou komen, wat ik dus gedaan heb. Ik had thuis nog een oude basgitaar en die heb ik aan Renaat gegeven, want die speelde nog kazzoo en dat past natuurlijk minder in een popgroep.»

Woods: «We speelden toen al direkt geen blues of folk meer, wel pop, nummers van de Kinks bijvoorbeeld, maar ook eigen nummers. We zijn nu eenmaal niet het type dat thuis uren na elkaar vingeroefeningen zit te doen tot je vingers openliggen. Wij pakken liever ons gitaar om een liedje te spelen, of het nu van ons is of van iemand anders. Bij ons zul je geen instrumentvirtuozen vinden.»

Ille: «En we hebben toen een naam gezocht. Sommigen stelden De Leeuwewelpjes voor, of Theo and the Homo's, maar het is Toy geworden. Kort en goed.»

Van Hemelryk: «In die tijd hadden groepsnamen nog niet zoveel belang zoals ze dat bij punkgroepen wel hebben gehad. Later hebben we wel vaak gediskussieerd over het feit of Toy niet te Bay City Roller-achtig was, maar al bij al, what's in a name.»

Woods: «Maar vanaf het begin speelden we ook al eigen nummers. En we hebben altijd veel met bandopnemers gewerkt. We repeteerden wel veel, maar we traden in die tijd nauwelijks drie keer per jaar op.»

Van Hemelryk: «Het was belangrijk dat we dezelfde muzikale roots hadden, dat we dezelfde dingen aanvoelden, dat we van dezelfde groepen hielden, want anders zouden we nooit zolang bij mekaar zijn gebleven.»

Woods: «Slade, T.-Rex, dat was leuk. Maar de top van de hitparade was toen Me and You and a Dog named Boo, en dat was dus niet veel soeps. Desondanks kwam er heel weinig respons op onze demo's.»

Ille: «Het is eigenlijk heel pijnlijk, omdat de pers ons al die tijd heeft doodgerwogen, terwijl anderen, die kwalitatief veel minder te betekenen hadden, wel gepousseerd werden.»

Woods: «En ook door platenmensen zijn we nooit goed bekeken. De AenR-mensen van de firma's, de zogenaamde ontdekkers van nieuw talent. Vergeet het maar, wij zijn nooit ontdekt geworden.»

Van Hemelryk: «Wij hebben onszelf moeten opdringen.»

Woods: «En in 1974 hebben we dan Singe Sange Jo gewonnen, waarna een paar maanden later een eerste plaatje werd uitgebracht bij EMI/IBC, hoewel die twee zaken niets met mekaar te maken hadden, ook al denkt men wel eens het tegendeel. Maar die samenwerking klikte dus niet, omdat er zware misverstanden waren rond de politiek van de groep. Ik had geen zin om de Bay City Rollers te worden, die zij van ons wilden maken.»

Ille: «En toen ze ons hebben laten vallen, hebben ze van Hush gemaakt, wat eigenlijk voor ons bedoeld was.»

Woods: «Wat overigens ook geen commercieel succes is geworden.»

Van Hemelryk: «Maar het is gewoon een goede leerschool voor ons geweest. We zijn er gerijpt uitgekomen, we hebben leren in een studio werken, we hebben mensen leren kennen. Al bij al was het een goeie ervaring.»

En vorig jaar hebben jullie dan een plaat opgenomen.

Van Hemelryk: «Van september tot nieuwjaar, omdat we alleen sommige weekends en avonden in de studio konden duiken.»

Ille: «Maar de reden waarom het zo lang heeft geduurd eer de plaat uit was, lag vooral aan de mixing. Normaal gezien had Bad Night veel vroeger kunnen uitgekomen zijn.»

De mixing die dus in Engeland is gebeurd?

Ille: «We verspeelden teveel tijd in België en we voelden dat het technisch toch niet ging. De apparatuur en de studio's in België zijn vermoedelijk wel van het niveau van het buitenland, maar we

hebben gewoonweg geen mensen die ermee kunnen werken.»

Woods: «In Engeland konden we werken met een mixer, die zich uitsluitend met pop bezig houdt en die intuïtief haast voelde hoe een drum moet klinken. Terwijl in België de mensen de ene dag een koor moeten mixen, de andere dag een fanfare, dan weer een Vlaamse zanger, waardoor ze nauwelijks ervaring kunnen opdoen.»

Ille: «Ze hebben ook niet de overtuiging of de liefde voor popmuziek.»

Van Hemelryk: «Op de duur zijn we met die Belgische mixer zelfs naar huis gekomen om hem te laten horen aan de hand van platen hoe wij het wilden. Zijn ogen en oren gingen zo open. Ze moeten het gewoon ook nog leren en dat hebben we te laat uitgevonden. In Engeland is de mixing in een enkele nacht gebeurd.»

Jullie hebben ook nog geen producer.

Woods: «We hebben als producer iemand nodig die ons in de eerste plaats kritiek kan geven en die in de tweede plaats onze opmerkingen kan vertalen in technische termen. Als wij vinden dat het iets te metaalachtig klinkt, dan moet hij in staat zijn aan dat of dat knopje te draaien. Die vonden we dus niet in België en vermits we zelf al enige ervaring hadden opgedaan met onze opnames, hebben we de plaat maar zelf geproduceerd.»

Er zijn verschillende stemmen op het album te horen. De ene vind ik formidabel, die van Woods, terwijl die van Van Hemelryk voor mij de nummers iedere keer een beetje in niveau doet zakken.

Ille: «En toch draaien ze de nummers die Theo zingt het meest op de radio.»

Van Hemelryk: «Ik hou wel van een afwisseling in stemmen op een plaat. Als je Neil Young hoort is dat iedere keer hetzelfde.»

Nu gaan we ruzie maken, jong.

Van Hemelryk: «Dan zwijg ik al. Maar we proberen de nummers gewoon uit om te kijken wiens stem best bij welk liedje past. Voor sommige songs is dat vrij duidelijk, voor andere niet.»

Ik vind Woods' stem persoonlijker, de jouwe veel vaker voorkomend.

Woods: «Op de radio kiest men de neutrale songs. Mijn stem is veel storender in de achtergrond. Je bent voor of tegen mijn stem, je houdt van het genre of niet.»

En nu lacht de toekomst jullie rooskleurig tegemoet?

Woods: «Kijk eens, de plaat kon natuurlijk beter, maar we blijven dit soort muziek aankleven, da's zeker. Toen we vijf jaar geleden deze songs van drie minuten speelden, bekeek iedereen ons met een scheef oog, omdat lang uitgesponnen gitaarsolo's toen de mode waren. Maar als je blijft de muziek spelen, waar je staat en niet konstant achter trends zit aan te hollen, dan slaat de vonk vroeg of laat over.»

Jullie klagen dus niet, neem ik aan.

Van Hemelryk: «We zijn al tien jaar bezig en als je dan nog niet weet wat er te koop is, zul je het vermoedelijk nooit weten. Wij weten dat het kan, maar je moet realistisch blijven.»

Jacky HUYS